

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 1. helmikuuta 2024
(OR. en)

5998/24

Toimielinten välinen asia:
2024/0028 (COD)

POLCOM 35
COEST 87
AGRI 69
CODEC 225

EHDOTUS

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	1. helmikuuta 2024
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2024) 50 final
Asia:	Ehdotus – EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2024) 50 final.

Liite: COM(2024) 50 final

Bryssel 31.1.2024
COM(2024) 50 final

2024/0028 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Venäjän 24. helmikuuta 2022 aloittamalla provosoimattomalla ja perusteettomalla hyökkäyssodalla Ukrainaa vastaan on ollut erittäin kielteinen vaikutus Ukrainan kykyyn käydä kauppaa muun maailman kanssa. Tämä johtuu ihmishenkien menetyksestä, tarpeesta keskittyä alueen puolustamiseen, tuotantokapasiteetin tuhoutumisesta ja siitä, että hyvin monet ovat joutuneet lähtemään kotiseudultaan ja merkittävä osa kuljetusvälineistä on pois käytöstä, koska pääsyä Mustallemerelle on rajoitettu. Tässä vaikeassa tilanteessa Eurooppa-neuvosto korosti 27. lokakuuta 2023 ja 15. joulukuuta 2023 antamissaan päätelmissä, että se jatkaa vahvaa poliittista ja taloudellista tukeaan Ukrainalle niin kauan kuin se on tarpeen. Lisäksi Ukraina on pyytänyt EU:ta helpottamaan kauppaa liittyviä ehtoja mahdollisimman paljon, jotta maa voisi säilyttää maailmanlaajuisen kauppaa-asemansa ja syventää kauppasuhteitaan unioniin. Tähän tähdätään muun muassa toimenpiteillä, joilla helpotetaan logistiikkaa EU:n ja Ukrainan välisellä maanteiden tavaraliikennettä koskevalla sopimuksella¹ ja EU:n ja Ukrainan solidaarisuuskaistoilla ja vapautetaan edelleen markkinoita assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä 30. toukokuuta 2022 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2022/870² ja 31. toukokuuta 2023 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2023/1077³. Asetus (EU) 2023/1077 tuli voimaan 6. kesäkuuta 2023, ja sitä sovelletaan 5. kesäkuuta 2024 asti. Nämä toimenpiteet ovat todistetusti parantaneet joustavuutta ja varmuutta ukrainalaisten tuottajien kannalta.

Ottaen huomioon Venäjän edelleen jatkuvan hyökkäyssodan Ukrainassa ja siitä johtuvan tarpeen jatkaa Ukrainan tukemista taloudellisesti sekä sen, että Ukrainalle myönnettiin EU:n ehdokasmaan asema kesäkuussa 2022 ja liittymisneuvottelut aloitettiin joulukuussa 2023, komissio esittää ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi, jolla uusitaan kauppaa vapauttavat toimenpiteet, joita on määrä soveltaa yhden vuoden ajan nykyisten toimenpiteiden voimassaolon päättymispäivästä eli 6. kesäkuuta 2024 alkaen ja jotka ovat seuraavat:

¹ Ks. neuvoston päätös (EU) 2022/1158, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2022, Euroopan unionin ja Ukrainan välisen maanteiden tavaraliikennettä koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 179, 6.7.2022, s. 1) ja neuvoston päätös (EU) 2022/2435, annettu 5 päivänä joulukuuta 2022, maanteiden tavaraliikennettä koskevan Euroopan unionin ja Ukrainan välisen sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta (EUVL L 319, 13.12.2022, s. 5) sekä Euroopan unionin ja Ukrainan välisellä maanteiden tavaraliikennettä koskevalla sopimuksella perustetun sekakomitean päätös N:o 2/2023, annettu 16 päivänä maaliskuuta 2023, sopimuksen voimassaolon jatkamisesta (EUVL L 123, 8.5.2023, s. 36).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/870, annettu 30 päivänä toukokuuta 2022, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä (EUVL L 152, 3.6.2022, s. 103).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2023/1077, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä (EUVL L 144, 5.6.2023, s. 1).

- pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen perustamisesta tehdyn EU:n ja Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen⁴, jäljempänä 'assosiaatiosopimus', IV osaston mukaisten jäljellä olevien tullitariffien soveltamisen väliaikainen keskeyttäminen. Tämä koskee kahta tuoteluokkaa:
 - hedelmät ja vihannekset, joihin sovelletaan tulohintajärjestelmää;
 - maataloustuotteet ja jalostetut maataloustuotteet, joihin sovelletaan tariffikiintiöitä;
- tuontiin sovellettavan yhteisen järjestelmän⁵ V luvun (Suojatoimenpiteet) 24 artiklan soveltamisen väliaikainen keskeyttäminen Ukrainasta peräisin olevan tuonnin osalta.

Näillä väliaikaisilla ja poikkeuksellisilla toimenpiteillä tuetaan ja edistetään nykyisiä kauppavirtoja Ukrainasta unioniin. Tämä vastaa yhtä assosiaatiosopimuksen keskeisistä tavoitteista: luodaan edellytykset talous- ja kauppasuhteiden tehostamiselle niin, että Ukraina voi asteittain yhdentyä EU:n sisämarkkinoihin.

Tähän asetusehdotukseen sisältyvät kauppaa vapauttavat toimenpiteet toteutetaan noudattaen assosiaatiosopimuksen 2 artiklassa olevaa sitoumusta, jonka mukaan täysivaltaisuuden ja alueellisen koskemattomuuden sekä rajojen loukkaamattomuuden ja itsenäisyyden periaatteiden noudattamisen edistäminen ovat sopimuksen keskeisiä osatekijöitä. Vastaavasti kauppaa vapauttavien toimenpiteiden ehtona olisi samojen 2 artiklassa määrättyjen perusperiaatteiden noudattaminen, myös niiden, joiden mukaan demokratian periaatteiden, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien sekä oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen ovat assosiaatiosopimuksen keskeinen osa.

Lisäksi tähän ehdotukseen sisältyvillä kauppaa vapauttavilla toimenpiteillä pyritään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimuksen) 207 artiklan 1 kohdan mukaisesti varmistamaan, että unionin yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU-sopimuksen) 21 artiklassa vahvistettujen unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

Ehdotuksessa esitetään, että suojamekanismia sovelletaan säännöllisen seurannan pohjalta, jonka perusteella toimenpiteitä voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön. Suojamekanismiin sisältyy myös komission velvoite toteuttaa toimenpiteitä, jos siipikarjan, munien ja sokerin tuonti ylittää vuosien 2022 ja 2023 tuonnin aritmeettisen keskiarvon.

• **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Nämä kauppaa vapauttavat toimenpiteet olisivat yhdenmukaisia assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanon ja erityisesti pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen perustamista koskevan IV osaston kanssa, jossa määrätään, että osapuolet perustavat asteittain vapaakauppa-alueen enintään 10 vuotta kestävästä siirtymäkauden aikana, joka alkaa mainitun sopimuksen voimaantulosta.

⁴ Osapuolet allekirjoittivat Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen (EUVL L 161, 29.5.2014, s. 3) kahdessa osassa maaliskuussa ja kesäkuussa 2014. Assosiaatiosopimusta on sovellettu väliaikaisesti joiltain osin 1. marraskuuta 2014 lähtien. Pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue, jäljempänä 'DCFTA', tuli väliaikaisesti voimaan 1. tammikuuta 2016, ja se on ollut täysimittaisesti voimassa 1. syyskuuta 2017 lähtien kaikkien EU:n jäsenvaltioiden ratifioitua sen.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/478, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2015, tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä (EUVL L 83, 27.3.2015, s. 16).

Lisäksi asetus (EU) 2023/1077 on osoittanut, että EU on vahvasti sitoutunut tukemaan taloudellisesti Ukrainaa kansainvälisen kaupan avulla Venäjän käydessä hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan. Kauppaa vapauttavien toimenpiteiden uusiminen on looginen jatko tälle politiikalle, sillä hyökkäyssota ja Ukrainan talousvaikeudet jatkuvat yhä.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Euroopan unioni on tuominnut jyrkästi Venäjän hyökkäyssodan Ukrainassa ja toteuttanut ennennäkemättömiä toimia Ukrainan tukemiseksi tässä poikkeuksellisessa tilanteessa. EU:n tuki kattaa muun muassa rahoitusavun, mukaan lukien makrotaloudellinen rahoitusapu hätätoimenpiteitä ja jälleenrakennusta varten, puolustustarvikkeiden toimittamisen, laajojen Venäjän ja Valko-Venäjän vastaisten pakotteiden käyttöönnoton ja assosiaatiosopimuksen mukaisen yhteistyön tehostamisen. Lisäksi Ukrainalle myönnettiin EU:n ehdokasmaan asema kesäkuussa 2022, ja liittymisneuvottelut aloitettiin joulukuussa 2023. Näin ollen asetusehdotuksessa noudatettaisiin SEU-sopimuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaista unionin velvoitetta huolehtia johdonmukaisuudesta ulkoisen toimintansa eri alojen välillä sekä SEUT-sopimuksen 207 artiklan 1 kohtaa, jossa määrätään, että yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artiklan 2 kohta.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Yhteinen kauppapolitiikka kuuluu SEUT-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaan unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tämä ehdotus on tarpeen, jotta voidaan panna täytäntöön yhteinen kauppapolitiikka ja saavuttaa tavoite, jonka mukaan Ukrainaa tuetaan taloudellisesti sen nykyisissä vaikeuksissa, myös unionin kanssa käytävän kaupan alalla.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotus noudattaa SEUT-sopimuksen 207 artiklan 2 kohtaa, joka koskee yhteiseen kauppapolitiikkaan liittyviä toimenpiteitä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarviointit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ei sovelleta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta.

- **Vaikutustenarviointi**

Jotta voidaan varmistaa, että Ukrainaa koskevia kauppaa vapauttavia toimenpiteitä jatketaan asetuksen (EU) 2023/1077 voimassaolon päätyttyä 5. kesäkuuta 2024, on tärkeää, että asetus tulee voimaan 6. kesäkuuta 2024. Kun otetaan huomioon tämä tarve ja siitä aiheutuva tämän asetuksen kiireellisyys, vaikutustenarviointia ei tehty. Assosiaatiosopimuksen sisältämistä kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä koskevista määräyksistä on kuitenkin tehty kauppapolitiikan pääosaston vuonna 2007 tilaama kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointi, joka on otettu huomioon DCFTA-sopimusta koskevassa neuvotteluprosessissa. Tutkimuksessa vahvistui, että kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä koskevien määräysten täytäntöönpanolla olisi myönteinen taloudellinen vaikutus sekä EU:hun että Ukrainaan.

Lisäksi asetuksen (EU) 2023/1077 mukaisia tuontivirtoja seurataan ja niistä raportoidaan säännöllisesti. Seurannasta ei ole saatu alustavaa näyttöä haitallisista vaikutuksista unionin markkinoihin.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Toimenpide ei lisää yritysten sääntelytaakkaa.

- **Perusoikeudet**

Näissä toimenpiteissä noudatetaan samoja perusperiaatteita, jotka on vahvistettu EU:n ja Ukrainan välisessä assosiaatiosopimuksessa. Erityisesti Ukrainan kanssa tehdyn assosiaatiosopimuksen 2 artiklassa määrätään, että demokratian periaatteiden, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien sekä oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen ovat mainitun sopimuksen keskeisiä osatekijöitä.

Kauppaa vapauttavat toimenpiteet olisivat myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaisia.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Kun otetaan huomioon arvio ehdotetun asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden tuontimääristä, jotka ylittävät Ukrainasta vuonna 2021 vahvistetun vuotuisen tullittoman kiintiön, Euroopan unionin tullitulojen menetykset olisivat 33,4 miljoonaa euroa vuodessa. Arvioitu kokonaismäärä on siten 33,4 miljoonaa euroa⁶, joten vaikutus EU:n omiin varoihin on hyvin vähäinen.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

EU:n ja Ukrainan kahdenvälisen kaupan kehittymisen seuraaminen verkossa on mahdollista Euroopan komission tätä tarkoitusta varten osoittamalla verkkosivustolla. Tämän asetuksen vaikutusta on seurattava säännöllisesti kahden kuukauden välein ottaen huomioon tiedot, jotka koskevat kauppaa vapauttavien toimenpiteiden kohteena olevien tuotteiden vientiä, tuontia, hintoja unionin markkinoilla ja tuotantoa unionissa.

⁶ Tariffikiintiöt ylittäväksi määräksi arvioidaan 44,5 miljoonaa euroa. Tämän asetuksen mukaisten perinteisten omien varojen tulonmenetykseksi arvioidaan näin ollen 44,5 miljoonaa euroa (bruttomäärä, kantokulut mukaan luettuina) x 0,75 = 33,4 miljoonaa euroa kyseisellä kaudella.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ukrainan hätätilanteen huomioon ottaen toimenpiteellä pyritään lisäämään Ukrainasta tulevan tuonnin kauppavirtoja keskeyttämällä ukrainalaisia tuotteita koskevien kaikkien jäljellä olevien tullitariffien ja tuontitullien soveltaminen. Kauppaa vapauttavat toimenpiteet toteutettaisiin keskeyttämällä tuontitullien kantaminen kaikilta tuotteilta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä¹,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välinen assosiaatiosopimus², jäljempänä 'assosiaatiosopimus', muodostaa perustan unionin ja Ukrainan välisille suhteille. Neuvoston päätöksen 2014/668/EU³ mukaisesti assosiaatiosopimuksen IV osastoa, joka koskee kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä, on sovellettu väliaikaisesti 1 päivästä tammikuuta 2016, ja se tuli voimaan 1 päivänä syyskuuta 2017 kaikkien jäsenvaltioiden ratifioitua sen.
- (2) Assosiaatiosopimuksessa ilmaistaan assosiaatiosopimuksen osapuolten, jäljempänä 'osapuolet', halu lujittaa ja laajentaa suhteitaan kunnianhimoisesti ja innovatiivisesti, jotta ne voivat helpottaa asteittaista taloudellista yhdentymistä ja toteuttaa sen osapuolille Maailman kauppajärjestön (WTO) jäsenyyden perusteella kuuluvien oikeuksien ja velvollisuuksien mukaisesti.
- (3) Assosiaatiosopimuksen 25 artiklassa määrätään, että osapuolet perustavat asteittain vapaakauppa-alueen tullitariffeja ja kauppaa koskevan vuoden 1994 yleissopimuksen (GATT 1994 -sopimus) XXIV artiklan mukaisesti. Tätä tarkoitusta varten assosiaatiosopimuksen 29 artiklassa määrätään tullien asteittaisesta poistamisesta

¹ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu pp.kk.2024 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, annettu ...

² EUVL L 161, 29.5.2014, s. 3.

³ Neuvoston päätös 2014/668/EU, annettu 23 päivänä kesäkuuta 2014, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta III osaston (lukuun ottamatta määräyksiä, jotka liittyvät työntekijöinä toisen osapuolen alueella laillisesti työskentelevien kolmansien maiden kansalaisten kohteluun) ja IV, V, VI ja VII osaston sekä niitä koskevien liitteiden ja pöytäkirjojen osalta, ja sopimuksen väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 278, 20.9.2014, s. 1).

sopimukseen sisältyvien tulliluetteloiden mukaisesti sekä mahdollisuudesta nopeuttaa ja laajentaa tällaista poistamista.

- (4) Venäjän 24 päivänä helmikuuta 2022 aloittamalla provosoimattomalla ja perusteettomalla hyökkäyssodalla Ukrainaa vastaan on ollut erittäin kielteinen vaikutus Ukrainan kykyyn käydä kauppaa muun maailman kanssa sekä tuotantokapasiteetin tuhoutumisen että sen vuoksi, että merkittävä osa kuljetusvälineistä on poissa käytöstä, koska esimerkiksi pääsy Mustallemerelle on rajoitettua ja epävarmaa. Tällaisissa poikkeuksellisissa olosuhteissa ja Venäjän Ukrainaa vastaan kohdistaman hyökkäyssodan kielteisten talousvaikutusten lieventämiseksi on tarpeen nopeuttaa unionin ja Ukrainan taloussuhteiden lähentämistä, jotta Ukrainan viranomaisille ja väestölle voidaan antaa jatkuvaa tukea. Sen vuoksi on tarpeen ja aiheellista jatkaa toimia, joilla edistetään kauppavirtoja ja myönnetään kauppaa vapauttavien toimenpiteiden muodossa myönnytyksiä kaikkien tuotteiden osalta, jotta nopeutetaan tullien poistamista unionin ja Ukrainan välisestä kaupasta.
- (5) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaan unioni huolehtii johdonmukaisuudesta ulkoisen toimintansa eri alojen välillä. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artiklan 1 kohdan mukaan yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.
- (6) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1077⁴ voimassaolo päättyy 5 päivänä kesäkuuta 2024.
- (7) Tällä asetuksella käyttöön otettavilla kauppaa vapauttavilla toimenpiteillä olisi i) keskeytettävä hedelmien ja vihannesten tulohintajärjestelmän soveltaminen; ii) keskeytettävä tariffikiintiöiden ja tuontitullien soveltaminen; ja iii) keskeytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/478⁵ V luvun ja 24 artiklan soveltaminen. Näiden toimenpiteiden avulla unioni tosiasiallisesti antaa väliaikaisesti asianmukaista taloudellista ja rahoitustukea Ukrainalle ja talouden toimijoille, joihin olosuhteet vaikuttavat.
- (8) Petosten ehkäisemiseksi tässä asetuksessa vahvistettujen etuusjärjestelyjen edellytyksenä olisi oltava, että Ukraina noudattaa kaikkia asiaankuuluvia edellytyksiä assosiaatiosopimuksen mukaisten etujen saamiseksi, asianomaisten tuotteiden alkuperäsäännöt ja niihin liittyvät menettelyt mukaan luettuina, ja että Ukraina tekee tiivistä hallinnollista yhteistyötä unionin kanssa siten kuin assosiaatiosopimuksessa määrätään.
- (9) Tällä asetuksella käyttöön otettujen etuusjärjestelyjen edellytyksenä olisi oltava myös se, että Ukrainan on pidättäydyttävä ottamasta käyttöön uusia tullevia tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja ja uusia määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä, lisäämstä voimassa olevien tullien ja maksujen määriä ja ottamasta käyttöön mitään muita unionin kanssa käytävän kaupan rajoituksia, ellei se ole selkeästi perusteltua Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamassa tilanteessa.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1077, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä (EUVL L 144, 5.6.2023, s. 1).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/478, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2015, tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä (EUVL L 83, 27.3.2015, s. 16).

- (10) Tällä asetuksella käyttöön otettujen etuusjärjestelyjen edellytyksenä olisi oltava lisäksi se, että Ukraina noudattaa edelleen assosiaatiosopimuksen yleisiä periaatteita. Tältä osin assosiaatiosopimuksen 2 artiklassa määrätään, että muun muassa demokratian periaatteiden, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen, alueellisen koskemattomuuden sekä rajojen loukkaamattomuuden ja itsenäisyyden periaatteiden noudattamisen edistäminen sekä joukkotuhoukseen ja niihin liittyvien materiaalien ja niiden kantolaitteiden leviämisen estäminen ovat assosiaatiosopimuksen keskeisiä osatekijöitä. Lisäksi assosiaatiosopimuksen 3 artiklassa todetaan, että oikeusvaltioperiaate, hyvä hallinto, korruption torjunta, rajatylittävän järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin eri muotojen torjunta sekä kestävä kehitys ja tehokkaan monenvälisyyden edistäminen ovat keskeisiä tavoitteita osapuolten välisten suhteiden lujittamisessa.
- (11) Jollei komission arvioinnista, joka tehdään tämän asetuksen vaikutusten säännöllisen seurannan yhteydessä ja joka käynnistetään joko jäsenvaltion asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä tai komission omasta aloitteesta, muuta johdu, on tarpeen säätää mahdollisuudesta ottaa käyttöön toimenpiteitä minkä tahansa sellaisten tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden tuonnin osalta, jos tuonti vaikuttaa haitallisesti samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoihin unionissa tai yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa. Tilanne on erityisen herkkä siipikarjan, munien ja sokerin markkinoilla, joilla Ukrainasta tulevan tuonnin lisääntyminen voi vahingoittaa unionin maataloustuottajia. On aiheellista ottaa käyttöön muniä, siipikarjaa ja sokerituotteita koskeva suojoitoimenpide, joka aktivoidaan automaattisesti, jos tämän asetuksen nojalla tuodut määrät ylittävät vuosien 2022 ja 2023 tuonnin aritmeettisen keskiarvon.
- (12) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, jonka nojalla se voi väliaikaisesti keskeyttää 1 artiklan 1 kohdassa säädetyt etuusjärjestelyt, jos kyseisten etuusjärjestelyjen edellytykset eivät enää täyty, ja ottaa käyttöön suojoitoimenpiteitä tapauksissa, joissa tämän asetuksen mukainen tuonti vaikuttaa haitallisesti samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoihin unionissa tai yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁶ mukaisesti. Kun otetaan huomioon tällaisten toimenpiteiden vaikutukset ja luonne ja niiden looginen järjestys suhteessa lopullisten suojoitoimenpiteiden hyväksymiseen, väliaikaisten suojoitoimenpiteiden hyväksymisessä olisi käytettävä neuvoo-antavaa menettelyä.
- (13) Komission vuosikertomukseen pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen, joka on olennainen osa assosiaatiosopimusta, täytäntöönpanosta olisi sisällytettävä yksityiskohtainen arvio tässä asetuksessa vahvistettujen kauppaa vapauttavien toimenpiteiden toteuttamisesta.
- (14) Venäjän Ukrainaa vastaan kohdistaman hyökkäyssodan aiheuttamasta tilanteesta johtuvan asian kiireellisyyden vuoksi on aiheellista poiketa Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitettyssä kansallisten

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

parlamenttien asemasta Euroopan unionissa tehdyssä pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa määrätystä kahdeksan viikon määräajasta.

- (15) Koska asetuksen (EU) 2023/1077 voimassaolo päättyy 5 päivänä kesäkuuta 2024, tämän asetuksen olisi tultava voimaan 6 päivänä kesäkuuta 2024,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kauppaa vapauttavat toimenpiteet

1. Otetaan käyttöön seuraavat etuusjärjestelyt:
 - a) keskeytetään tulohintajärjestelmän soveltaminen niiden tuotteiden osalta, joihin sitä sovelletaan assosiaatiosopimuksen liitteen I-A mukaisesti. Näiden tuotteiden tuontiin ei sovelleta tulleja;
 - b) keskeytetään kaikkien assosiaatiosopimuksen liitteessä I-A vahvistettujen tariffikiintiöiden soveltaminen ja sallitaan kyseisiin kiintiöihin luettavien tuotteiden tuonti unioniin Ukrainasta ilman tulleja.
2. Keskeytetään asetuksen (EU) 2015/478 V luvun ja 24 artiklan soveltaminen väliaikaisesti Ukrainasta peräisin olevan tuonnin osalta.

2 artikla

Etuusjärjestelyn edellytykset

Edellä 1 artiklan 1 kohdassa säädettyihin etuusjärjestelyihin on sovellettava seuraavia edellytyksiä:

- a) noudatetaan assosiaatiosopimuksessa määrättyjä tuotteiden alkuperäsääntöjä ja niihin liittyviä menettelyjä;
- b) Ukraina pidättäytyy ottamasta käyttöön uusia tulleja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja ja uusia määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä unionista peräisin olevassa tuonnissa, lisäämästä voimassa olevien tullien tai maksujen määriä taikka ottamasta käyttöön mitään muita unionin kanssa käytävän kaupan rajoituksia, syrjivät sisäiset hallinnolliset toimenpiteet mukaan lukien, ellei se ole selkeästi perusteltua sotatilanteessa; ja
- c) Ukraina noudattaa demokratian periaatteita, ihmisoikeuksia ja perusvapauksia sekä oikeusvaltioperiaatetta ja ponnistelee jatkuvasti ja hellittämättä korruption ja laittomien toimien torjumiseksi assosiaatiosopimuksen 2, 3 ja 22 artiklan mukaisesti.

3 artikla

Väliaikainen keskeyttäminen

1. Jos komissio katsoo, että on tarpeeksi näyttöä siitä, että Ukraina ei noudata 2 artiklassa vahvistettuja edellytyksiä, se voi täytäntöönpanosäädöksellä keskeyttää 1 artiklan 1 kohdassa säädetyt etuusjärjestelyt kokonaan tai osittain. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
2. Jos jokin jäsenvaltio pyytää komissiota keskeyttämään jonkin etuusjärjestelyn sillä perusteella, että Ukraina ei noudata 2 artiklan b alakohdassa säädettyjä edellytyksiä, komissio antaa neljän kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä perustellun

lausunnon siitä, onko väite, jonka mukaan Ukraina ei ole noudattanut edellytyksiä, perusteltu. Jos komissio pitää väitettä perusteltuna, se käynnistää tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn.

4 artikla *Suojatoimenpiteet*

1. Jos Ukrainasta peräisin olevaa 1 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvaa tuotetta tuodaan edellytyksin, jotka vaikuttavat kielteisesti samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoihin unionissa tai yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa, komissio voi täytäntöönpanosäädöksellä ottaa käyttöön tarvittavat toimenpiteet. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Näitä toimenpiteitä voidaan soveltaa niin kauan kuin on tarpeen samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoihin unionissa tai yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa kohdistuvien haitallisten vaikutusten torjumiseksi.

2. Komissio seuraa säännöllisesti tämän asetuksen vaikutusta ottaen huomioon tiedot, jotka koskevat 1 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisten kauppaa vapauttavien toimenpiteiden kohteena olevien tuotteiden vientiä, tuontia, hintoja unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion markkinoilla ja tuotantoa unionissa.

Komissio ilmoittaa jäsenvaltioille säännöllisen seurannan tuloksista joka toinen kuukausi tämän asetuksen voimaantulosta alkaen.

3. Komissio arvioi samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden tilanteen unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion markkinoilla 1 kohdan mukaisten toimenpiteiden käyttöön ottamiseksi. Kyseinen arviointi käynnistetään

- a) jäsenvaltion asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä, johon sisältyy kyseisen jäsenvaltion 4 kohdan mukaisesti kohtuudella saatavilla oleva, riittävä alustava näyttö tuonnista, joka vaikuttaa haitallisesti 1 kohdassa tarkoitettuihin markkinoihin, tai
- b) komission omasta aloitteesta, kun on ilmeistä, että on olemassa riittävä alustava näyttö 1 kohdassa tarkoitettuihin markkinoihin haitallisesti vaikuttavasta tuonnista.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu arviointi saatetaan päätökseen neljän kuukauden kuluessa sen käynnistämisestä.

4. Tehdessään arviota 3 kohdan nojalla komissio ottaa huomioon kaiken merkityksellisen markkinakehityksen, mukaan lukien asianomaisen tuonnin vaikutus samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinatilanteeseen unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion markkinoilla. Arvioinnissa otetaan huomioon muun muassa seuraavat tekijät:

- a) kyseisen tuotteen Ukrainasta tulevan tuonnin lisääntyminen absoluuttisesti ja suhteellisesti ilmaistuna;
- b) asianomaisen tuonnin vaikutus tuotantoon ja hintoihin unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion markkinoilla, kun otetaan huomioon myös muista lähteistä tulevan tuonnin kehittyminen.

Luettelo ei ole tyhjentävä, ja myös muita merkityksellisiä tekijöitä voidaan ottaa huomioon.

5. Kriittisissä olosuhteissa, joissa viivästys aiheuttaisi vaikeasti korjattavissa olevaa vahinkoa, komissio voi täytäntöönpanosäädöksellä ottaa väliaikaisesti käyttöön minkä tahansa tarvittavan toimenpiteen. Tällaisia toimenpiteitä voidaan ottaa käyttöön ainoastaan jäsenvaltion tämän artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti esittämästä asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä, ja ne on hyväksyttävä 21 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Täytäntöönpanosäädös hyväksytään 5 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen. Väliaikaisen suojatoimenpiteen kesto on enintään 120 päivää.
6. Jos komissio katsoo 3 kohdassa tarkoitetun arvioinnin perusteella, että samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoihin unionissa tai yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa on kohdistunut kielteisiä vaikutuksia, ja aikoo ottaa käyttöön lopullisen toimenpiteen 1 kohdan nojalla, se julkaisee Euroopan unionin virallisessa lehdessä ilmoituksen toimenpiteiden käyttöönotosta. Ilmoituksessa esitetään yhteenveto arvioinnin keskeisistä tuloksista ja asetetaan määräaika, jonka kuluessa asianomaiset osapuolet voivat esittää näkökantansa kirjallisesti. Määräaika saa olla enintään 10 päivää ilmoituksen julkaisupäivästä.
7. Jos 6 päivän kesäkuuta ja 31 päivän joulukuuta 2024 välisenä aikana munien, siipikarjan tai sokerin 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen lasketut kumulatiiviset tuontimäärät saavuttavat niitä vastaavan vuosien 2022 ja 2023 aritmeettisen keskiarvon, komissio ilmoitettuaan tästä asetuksen (EU) 2015/478 3 artiklan 1 kohdalla perustetulle suojatoimenpidekomitealle ja 21 päivän kuluessa
- a) ottaa uudelleen käyttöön kyseisen tuotteen tariffikiintiön, jonka soveltaminen keskeytettiin 1 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla, 31 päivään joulukuuta 2024 saakka, ja
 - b) ottaa 1 päivästä tammikuuta 2025 alkaen käyttöön joko tariffikiintiön, joka vastaa viittä kahdettatoista osaa mainitusta aritmeettisesta keskiarvosta, tai sen tariffikiintiön, jonka soveltaminen keskeytettiin 1 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla, sen mukaan, kumpi on suurempi.
- Jos 1 päivän tammikuuta ja 5 päivän kesäkuuta 2025 välisenä aikana munien, siipikarjan tai sokerin 1 päivästä tammikuuta 2025 alkaen lasketut kumulatiiviset tuontimäärät saavuttavat viisi kahdettatoista osaa vuosina 2022 ja 2023 kirjattujen tuontimäärien aritmeettisesta keskiarvosta, komissio ilmoitettuaan tästä suojatoimenpidekomitealle ja 21 päivän kuluessa ottaa uudelleen käyttöön kyseisen tuotteen tariffikiintiön, jonka soveltaminen keskeytettiin 1 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla.
- Tämä kohdan soveltamiseksi munilla, siipikarjalla ja sokerilla tarkoitetaan kaikkia tuotteita, joihin sovelletaan assosiaatiosopimuksen liitteen I-A lisäyksessä tarkoitettuja munia ja albumiineja, siipikarjanlihaa ja siitä tehtyt valmisteet sekä sokereita koskevia tariffikiintiöitä, ja aritmeettinen keskiarvo lasketaan jakamalla vuosien 2022 ja 2023 yhteenlaskettu tuontimäärä kahdella.
8. Jos komissio ottaa 1, 5 tai 7 kohdan nojalla käyttöön toimenpiteen, jolla otetaan uudelleen käyttöön tariffikiintiö, jonka soveltaminen on keskeytetty 1 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla, sinä kalenterivuonna tuotu määrä, jona komissio ottaa kyseisen toimenpiteen käyttöön, on otettava huomioon kyseisen tariffikiintiön hallinnoinnissa.

5 artikla
Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdan soveltamisessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 952/2013⁷ 285 artiklan 1 kohdalla perustettu tullikoodeksikomitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Komissiota avustaa tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdan soveltamisessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) 2015/478 3 artiklan 1 kohdalla perustettu suojatoimenpidekomitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.
4. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

6 artikla
Kauppaa vapauttavien toimenpiteiden toteuttamisen arviointi

Komission vuosikertomukseen pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen täytäntöönpanosta on sisällytettävä yksityiskohtainen arvio tässä asetuksessa säädettyjen kauppaa vapauttavien toimenpiteiden toteuttamisesta sekä tarvittaessa arvio kyseisten toimien sosiaalisista vaikutuksista Ukrainassa ja unionissa. Tiedot 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen tuotteiden tuonnista on asetettava saataville komission verkkosivustolla ja saatettava ajan tasalle kuukausittain.

7 artikla
Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan 6 päivänä kesäkuuta 2024.

Tätä asetusta sovelletaan 5 päivään kesäkuuta 2025.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013, annettu 9 päivänä lokakuuta 2013, unionin tullikoodeksista (EUVL L 269, 10.10.2013, s. 1).

**YKSINOMAAN TALOUSARVION TULOPUOLEEN VAIKUTTAVAAN
SÄÄDÖKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS**

1. EHDOTUKSEN NIMI:

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävästä kaupan väliaikaisesta vapauttamisesta.

2. BUDJETTIKOHDAT:

12 luvun 120 momentti

Vuodeksi 2024 budjetoitu määrä: **24 620 400 000** euroa

3. RAHOITUSVAIKUTUKSET

☐ Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia.

☒ Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, mutta sillä on seuraava rahoitusvaikutus tuloihin:

Budjettikohta	Tulot	Kausi: osa vuotta 2024 – osa vuotta 2025* (milj. euroa yhden desimaalin tarkkuudella)
12 luvun 120 momentti ⁸	<i>Vaikutukset omiin varoihin</i>	33,4
Yhteensä		

* Yksi vuosi asetuksen voimaantulosta

Laskelmat perustuvat asetusehdotuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vuoden 2021 tuontimääriin, jotka ylittävät vuotuisen tullittoman kiintiön (40 tariffikiintiötä).

Edellä esitettyjen laskelmien perusteella asetusehdotuksen mukaisten perinteisten omien varojen tulonmenetykseksi arvioidaan 44,5 miljoonaa euroa (bruttomäärä, kantokulut mukaan luettuina) x 0,75 = 33,4 miljoonaa euroa kyseisellä kaudella.

4. PETOSTENTORJUNTA

Petosten ehkäisemiseksi tässä asetusehdotuksessa vahvistettujen kauppatoimenpiteiden edellytyksenä olisi oltava, että Ukraina on noudattanut kaikkia asiaankuuluvia edellytyksiä assosiaatiosopimuksen mukaisten etujen saamiseksi, mukaan lukien asianomaisten tuotteiden

⁸ Perinteisistä omista varoista (maatalousmaksut, sokerimaksut, tullimaksut) ilmoitetaan nettomäärät, jotka saadaan vähentämällä bruttomääristä 25 prosenttia jäsenvaltioiden kantokuluja.

alkuperäsäännöt ja niihin liittyvät menettelyt, ja että Ukraina tekee tiivistä hallinnollista yhteistyötä unionin kanssa siten kuin assosiaatiosopimuksessa määrätään.